

Handläggare
Caroline Jevring
Telefon: 08-50820014

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-11-16

Skrivelse om förskolerapporten 2022

Svar på skrivelse från (L), (M) och (C)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Peter Backlund (L), Gustav Johansson m.fl. (M) och Stefan Holm (C) har inkommit med en skrivelse. Skrivelsen innehåller frågor om förskola, utifrån innehållet i Förskolerapport och verksamhetsberättelse 2022. Frågorna berör undervisning av förskollärare, språkutvecklande arbete och vikariesituationen i förskola. Förvaltningen beskriver i svaret:

- Hur förskolorna arbetar med att alla barn ska få undervisning av legitimerad förskollärare
- Hur långt enheterna har kommit med språkstrategierna samt hur de följs upp samt
- Hur förskolorna hanterar vikarier

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund och ärendet

Peter Backlund (L), Gustav Johansson m.fl. (M) och Stefan Holm (C) inkom med en skrivelse till förvaltningen vid stadsdelsnämndens sammanträde den 24 augusti 2023. Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att bereda skrivelsen och återkomma till nämnden med svar. Skrivelsen innehåller följande frågor om förskola utifrån innehåll Förskolerapport och verksamhetsberättelse 2022:

1. Behovet av förskollärare som leder undervisningen i barngrupper är stort. Det framgår också att stadsdelen på vissa enheter saknar legitimerade förskollärare, men ändå ska undervisningen ledas och utvärderas av denna grupp. Hur säkerställer förvaltningen att detta sker och hur fungerar

- det i praktiken när förskolläraren inte återfinns på samma enhet?
2. Hur många av barngrupperna i vår stadsdel saknar legitimerade förskollärare?
 3. Förvaltningen skriver i verksamhetsberättelsen för 2022 att varje enhet ska ta fram en strategi för det språkutvecklande arbetet. Hur långt har enheterna kommit i arbetet och hur kommer insatserna att följas upp?
 4. Vikariesituationen kan vara ett problem på vissa enheter och det kan därmed innebära att ordinarie personal får slita än mer. Hur ser tillgången på vikarier ut i vår stadsdel och hur får enheterna tillgång till vikarier?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan ger förvaltningen svar på frågorna i skrivelsen:

1. Behovet av förskollärare som leder undervisningen i barngrupper är stort. Det framgår också att stadsdelen på vissa enheter saknar legitimerade förskollärare, men ändå ska undervisningen ledas och utvärderas av denna grupp. Hur säkerställer förvaltningen att detta sker och hur fungerar det i praktiken när förskolläraren inte återfinns på samma enhet?
2. Hur många av barngrupperna i vår stadsdel saknar legitimerade förskollärare?

Totalt finns det 54 kommunala förskolor och 214 avdelningar inom nämndens stadsdelsområde (per den sista augusti 2023). Förskolorna är fördelade på elva enheter. Under 2023 har det funnits tio avdelningar som, under en period, saknat legitimerad förskollärare, fördelat på åtta enheter och tio förskolor. Det har inte funnits någon enhet eller förskola som helt saknat legitimerad förskollärare.

Under 2022 hade samtliga enheter i uppdrag att ta fram en plan, för hur enheten ska organisera för att utbildning planeras och följs upp av legitimerad förskollärare, i de fall en avdelning saknar förskollärare. I planen ingår även att redogöra för hur enheten långsiktigt arbetar för att det ska finnas en legitimerad förskollärare på varje avdelning. Planerna beskriver till exempel att en legitimerad förskollärare på en avdelning vid samma förskola är med och planerar och utvärderar utbildningen. Vissa enheter anger att det är en pedagogisk ledare eller biträdande rektor som tar motsvarande roll. Det innebär i praktiken att den som tillfälligt tar ansvaret som legitimerad förskollärare på en avdelning, är med

arbetslaget vid planering och uppföljning av undervisningen. Ibland är denne även med vid själva undervisningstillfället. Flera enheter beskriver att den förskollärare som tillfälligt tar över ansvaret, finns på en intilliggande avdelning där det redan finns ett kontinuerligt samarbete.

3. Förvaltningen skriver i verksamhetsberättelsen för 2022 att varje enhet ska ta fram en strategi för det språkutvecklande arbetet. Hur långt har enheterna kommit i arbetet och hur kommer insatserna att följas upp?

Förvaltningens förskoleenheter har tagit fram en strategi för det språkutvecklande arbetet. Språkutvecklande arbete är ett prioriterat område och implementering av strategierna pågår. Strategierna är omfattande och innehåller avsnitten:

- Språk-, tanke- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- Interkulturellt arbetssätt
- Samarbete mellan förskola och hem
- Modersmål
- Dokumentation av språkutvecklingen

För varje avsnitt ska enheterna beskriva nuläge, utvecklingsbehov, förväntat resultat, arbetssätt, resurser och ansvar, uppföljning och utveckling samt tidsplan. Enheterna har olika nulägen och har kommit olika långt i implementeringen av strategierna. Varje enhet följer upp arbetet med språk och strategierna. Avdelning förskola följer arbetet, bland annat genom respektive enhets tertiärrapporter samt verksamhetsberättelse. Förvaltningen har också en specialpedagog med inriktning på tal, språk och kommunikation på avdelningsnivå, som stöttar enheterna. Under september och oktober kommer Avdelning förskola följa upp arbetet med språkstrategierna genom de dialogmöten som genomförs årligen. På dialogmötena besöker avdelning förskola varje förskoleenhet och diskuterar kvalitets- och utvecklingsfrågor.

Arbetet med språkstrategier följs även upp genom att varje enhet kan boka in ett uppföljningsmöte med avdelningens specialpedagog med inriktning på tal, språk och kommunikation och biträdande avdelningschef. Enheterna kan också få skriftlig återkoppling.

4. Vikariesituationen kan vara ett problem på vissa enheter och det kan därmed innebära att ordinarie personal får slita än mer. Hur ser tillgången på vikarier ut i vår stadsdel och hur får enheterna tillgång till vikarier?

Idag hanterar varje enhet vikarier. De flesta enheter försöker, i första hand, omfördela resurser som redan finns i enheten, utifrån

aktuellt barnantal. Vissa har tillsvidareanställda pedagoger som inte är knutna till en specifik avdelning, utan fördelas på de avdelningar som har behov. Det finns också enheter som har en lista på personer som kan ringas in. Detta beskrivs som tidskrävande, dels att först få tag på en person, dels att skriva avtal varje gång.

Bemanningsföretag används vid behov. Enheterna beskriver att det ibland kan vara svårt att få tag på vikarier. Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att se över hur vikariehanteringen kan bli mer effektiv och kontinuerlig. Förskolenämnden har också ett uppdrag att under 2024 utreda införandet av en stadsgemensam vikariepool.

Förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse om förskolerapport 2022

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-11-03
Karin Åberg, Avdelningschef	2023-11-02